

ความเห็นส่วนตัว
ของ นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ๑๗/๒๕๖๓

วันที่ ๒๔ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง ศาลปกครองกลาง ผู้ร้อง
ผู้ถูกร้อง

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๓๔ ขัดหรือแย้ง
ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่

ความเห็น

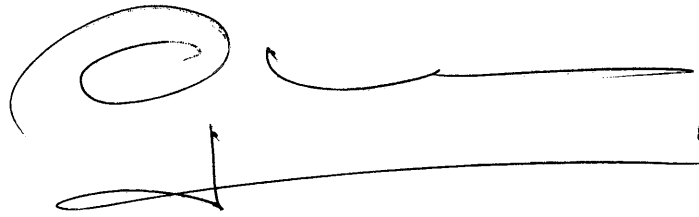
ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ศาลปกครองกลางส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีในคดีหมายเลขดำ
ที่ ๖๘๘/๒๕๖๐ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า
พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๓๔ ที่บัญญัติว่า การร้องขอรับเงิน
ที่วางไว้ตามมาตรา ๓๑ ให้ร้องขอรับภายในสิบปีนับแต่วันที่มีการวางเงิน ถ้าไม่ร้องขอภายในกำหนดเวลา
เช่นว่านั้น ให้เงินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่มีผลใช้บังคับในขณะที่มีการเวนคืน
อสังหาริมทรัพย์ การวางเงินค่าทดแทนและการขอรับเงินค่าทดแทน บทบัญญัติดังกล่าวไม่ได้ระบุเหตุผล
หรือความจำเป็นในการจำกัดสิทธิไว้ อันเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติให้
การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิไว้ด้วย และการกำหนด
ให้เงินค่าทดแทนตกเป็นของแผ่นดินนั้น มิใช่มาตรการที่มีเหตุผลหรือมีความจำเป็นเพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

ทำงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนแต่อย่างใด เพราะคลองส่งน้ำสร้างเสร็จไปแล้ว ก่อนที่บทบัญญัติดังกล่าวจะมีผลใช้บังคับ นอกจากนี้ บทบัญญัติดังกล่าวมุ่งหมายใช้บังคับเฉพาะกรณีที่ไม่ร้องขอรับเงินภายในสิบปีเท่านั้น อันเป็นการใช้บังคับกับกรณีใดกรณีหนึ่งเป็นการเฉพาะ มิได้มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป จึงเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคสอง บทบัญญัติดังกล่าวจึงไม่มีผลใช้บังคับแต่อย่างใด

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติที่กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลไว้ว่าจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ กรณีที่ได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายที่ตราขึ้นใช้บังคับต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ อีกทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย และต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง สำหรับพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๓๔ ที่บัญญัติให้ผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนต้องร้องขอรับเงินค่าทดแทนที่วางไว้ตามมาตรา ๓๑ ภายในสิบปีนับแต่วันที่มีการวางเงิน หากไม่ร้องขอภายในกำหนดเวลาเช่นว่านั้น ให้เงินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน นั้น เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นใช้บังคับก่อนรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่มีบทบัญญัติมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง ซึ่งในขณะตรากฎหมายฉบับดังกล่าวจึงไม่อาจดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง ได้ แต่พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ยกเลิกกฎหมายฉบับดังกล่าวและใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีบทบัญญัติมาตรา ๔๘ เกี่ยวกับการขอรับเงินค่าทดแทนไว้เช่นกันโดยมีการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง แล้ว ส่วนการกำหนดให้เงินค่าทดแทนตกเป็นของแผ่นดินโดยมีระยะเวลา ๑๐ ปี นั้น เห็นว่า การขอรับเงินค่าทดแทนมีขั้นตอนและกระบวนการตามกฎหมายตลอดจนการพิสูจน์สิทธิเพื่อให้การจ่ายเงินค่าทดแทนเป็นไปโดยถูกต้อง ซึ่งหากบุคคลผู้มีสิทธิดังกล่าวปล่อยปละละเลยต่อสิทธิที่ตนมีและใช้สิทธินั้นตามอำเภอใจ โดยไม่มีระยะเวลา ส่งผลทำให้หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต้องตกอยู่ภายใต้บังคับแห่งสิทธิและต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธินั้นโดยไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อไม่มีการใช้สิทธิเป็นเวลานาน เอกสารหลักฐาน

ต่าง ๆ ที่เก็บดูแลรักษาไว้อาจสูญหาย ชำรุด หรือยากที่จะตรวจสอบความถูกต้องได้ เป็นปัญหาต่อการรับเงินค่าทดแทนที่วางไว้ ระยะเวลา ๑๐ ปี จึงเป็นระยะเวลาที่เหมาะสมพอสมควรแล้ว อีกทั้งเงินค่าทดแทนเป็นเงินจากงบประมาณแผ่นดินที่รัฐนำมาจ่ายให้แก่เจ้าของหรือผู้ทรงสิทธิในอสังหาริมทรัพย์ที่มีการเวนคืน เมื่อบุคคลผู้มีสิทธิดังกล่าวไม่ดำเนินการขอรับภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด การให้เงินค่าทดแทนตกเป็นของแผ่นดินจึงเป็นการนำเงินนั้นกลับคืนไปเป็นของแผ่นดิน เพื่อที่รัฐจะได้จัดสรรออกไปเป็นรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและนำไปใช้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติโดยรวมต่อไป พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๓๔ จึงไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม แม้จะเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลอยู่บ้างแต่ก็พอสมควรแก่เหตุ มีผลใช้บังคับแก่กรณีเช่นเดียวกันเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคสอง

จึงเห็นว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๓๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ